

We Lwowie, dnia 17. listopada 1905.

Al-g. 615

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o subwencyonowaniu z funduszu krajowego eksportowej targowicy miejskiej na bydło i nierogaciznę w mieście Krakowie.

Wysoki Sejmie!

W roku 1898 powziął Sejm uchwałę, którą oświadczył gotowość przyczynić się subwencyą 100.000 zł. w. a. gdyby powstała spółka, któraby utworzyła i prowadziła targowicę eksportową i rzeźnię na bydło i nierogaciznę. Przedsięwzięcie to miało powstać w pobliżu zachodniej granicy kraju, z różnych jednak powodów nie przyszło do skutku.

W roku ubiegłym gmina miasta Krakowa, nawiązując do wyżej wspomnianej uchwały Sejmu wniosła petycję, w której oświadczyła gotowość rozszerzenia i adaptacji własnej targowicy bydła na targowicę eksportową, jeśli otrzyma na to subwencyę krajową w kwocie 200.000 koron.

Petycję tę Sejm uchwałą z dnia 11. listopada 1904 odstąpił Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia wniosków w ciągu najbliższej sesji.

Wynikiem tych badań jest sprawozdanie Wydziału krajowego, które uchwałą Wys. Sejmu z 10. października 1905 przydzielone zostało Komisji gospodarstwa krajowego. — Wydział krajowy badał dokładnie przedłożone mu plany. Wysłał komisję specjalną do Krakowa, która oglądała targowicę obecną, plac, który ma być zakupiony na jej rozszerzenie i budynki już istniejące. Poczem porozumiewała się komisya z urzędem gminnym miasta Krakowa co do mających się postawić nowych budynków — badała księgi targowe, dochód z targów, potrzebę nowych połączeń kolejowych z placem targowym, wreszcie omawiała też z przedstawicielami gminy sposób, w jaki ma Wydział krajowy prowadzić nadzór nad użyciem tej subwencyi, kontrolę nad dochodami targowicy i nad zaprowadzić się mającymi przepisami regulaminu targowego.

Po przeprowadzeniu tych dochodzeń przedłożył Wydział krajowy wniosek, by na urządzenie eksportowej targowicy na bydło i nierogaciznę w Krakowie przyznać gminie miasta subwencję w kwocie 100.000 koron płatną w równych dziesięciu ratach rocznych.

Wydział krajowy zmniejszył zatem żądaną przez miasto Kraków subwencję o połowę, a motywuje to głównie temi względami, że subwencya użyta ma być wyłącznie na takie wkłady, których potrzebuje targowica eksportowa. Chociaż komisya uznaje to stanowisko Wydziału krajowego ogółem biorąc za słuszne, zauważyć jednak musi, że ze względu na bardzo znaczne wkłady inwestycyjne, jakie urządzenie targowicy eksportowej za sobą pociągnąć musi, ze względu na wielkie znaczenie tej targowicy dla handlu bydłem całego kraju, wreszcie ze względu na uchwałę sejmową z roku 1898 na wstępie przytoczoną uzasadnione jest podwyższenie proponowanej subwencji do sumy 200.000 Koron.

Miasto Kraków poczyniło już bardzo znaczne wkłady dla uporządkowania targowicy, znaczne wkłady są jeszcze potrzebne, a od tego czy ta nowo tworząca się targowica eksportowa będzie odpowiadała tym wszystkim wymogom, jakie kupcy i handlarze bydła mają już w innych krajach koronnych i za granicą, zawisł niezawodnie cały rozwój i udanie się nowego przedsiębiorstwa.

Ten wzgląd, a dalej ta okoliczność, że obrót bydłem na targowicy krakowskiej z roku na rok się zwiększa, że zagraniczni kupcy coraz liczniej na targi zjeżdżają i że można mieć nadzieję, że po latach targowica tak się rozwinie, iż nasi hodowcy bydła będą uwolnieni od wysyłania swych opasów na targi zagraniczne, gdzie nieraz narażeni są na umyślnie robione im trudności i wyzysk ze strony pośredników i rzeźników, skłoniły Komisję do proponowania wydatniejszej subwencji.

Księgi rachunkowe targowicy krakowskiej wykazują roczny dochód. Przedsiębiorstwo jest zdrowe i rozwija się normalnie, jest więc uzasadniona nadzieja, że z czasem wkład przez kraj uczyniony, będzie mógł fundusz krajowy odebrać i dlatego Komisya przedkłada Wysokiemu Sejmowi taką rezolucję do uchwały, w której określone są warunki stopniowego zwrotu subwencji.

Inne rezolucyje dotyczące uregulowania ruchu kolejowego przyjmuje Komisya w myśl wniosków Wydziału krajowego.

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uhwalić:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadomości.

II. Sejm uchwała przyznać król. stoł. m. Krakowowi na urządzenie eksportowej targowicy dla bydła i trzody chlewnej w Krakowie subwencję w kwocie 200.000 koron, płatną w 10 ratach rocznych i wstawia w Rubr. XIV. poz. 533a) budżetu wydatków funduszu krajowego na r. 1906 tytułem tej subwencji kwotę 20.000 koron.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłaty tej subwencji pod warunkiem, iż Reprezentacya król. stoł. m. Krakowa przyzna Wydziałowi krajowemu możność wykonywania nadzoru nad prowadzeniem miejskiej targowicy dla bydła i trzody chlewnej w Krakowie przez przyznanie prawa zatwierdzenia i zmiany regulaminu targowego, taryf opłat targowych, regulaminu kasy targowej, instrukcyi targowych, tudzież prawa kontroli rachunkowości przedsiębiorstwa ze stanowiska interesów krajowego rolnictwa i handlu.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zawrzeć z gminą miasta Krakowa taką umowę, aby w razie, gdyby po upływie 3 lat, to jest od roku 1910 czysty dochód

z targowicy po uwzględnieniu wszelkich odpisów przewyższył 5% od kapitału zakładowego, stopniowy zwrot subwencji krajowej zapewniony został.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. By dla transportów bydła i trzody przeznaczonych na targowicę miejską w Krakowie przyznał prawo reekspedycyi na liniach kolejowych wiodących z Krakowa do: Wiednia, Berna, Ołomuńca, Pragi tudzież granic: Szląskiej, Saskiej i Bawarskiej.

2. By się postarał o zaprowadzenie pociągów pospiesznych dla transportów bydła i trzody na szlakach c. k. kolei państwowych galicyjskich wiodących do Krakowa tudzież na szlakach kolei wiodących z Krakowa do miejscowości i granic podanych pod 1).

3. By pomnożył liczbę wozów przeznaczonych do przewozu bydła, trzody i mięsa.

Przewodniczący :

Gorayski.

Sprawozdawca :

Rayski.

